

Samo tokom ove godine, u crnogorsku privredu po osnovu investicija u elektroenergetiku, biće distribuirano oko 50 miliona eura.

Planovi najvećih energetske subjekata u državi, kako je objavljeno u Trećem paketu socio-ekonomskih mjera, obuhvataju investicije ukupne vrijednosti od čak milijardu eura. Kroz nove mjere predviđena je posebna podrška domaćoj privredi da se osposobi za pružanje usluga energetske kompanijama, ne samo u zemlji, već i u regionu. Od toga, u periodu do 2024. godine, očekuje se realizacija od oko 734 miliona eura investicija. Procjena je da od ukupnog iznosa, realizacija oko 350 miliona eura može biti ugovorena sa crnogorskim kompanijama.

Efekti

“Loše stanje distributivne mreže zahtijeva intenzivna i opravdana ulaganja. Zahvaljujući odličnim rezultatima na eliminaciji neopravdanih gubitaka u mreži, crnogorska elektrodistribucija danas je zdrava i investiciono sposobna. Oko 170 miliona eura ulaganja CEDIS-a do 2024. godine, neće imati negativan uticaj na tarifu za krajnje potrošače. Slično je i sa oko 95 miliona eura CGES-ovog plana, koji je nakon puštanja u rad podmorskog kabla prema Italiji prerastao u izvozno orijentisanu kompaniju, koja gotovo polovinu prihoda ostvaruje od izvoza usluge (15 miliona eura godišnje)”, navodi se u Trećem paketu mjera. “Konačan rezultat planiranih investicija je uvećanje proizvodnje električne energije u Crnoj Gori za oko 20 odsto, ali i značajno unapređenje kvaliteta isporuke, posebno u ruralnim područjima”.

TE Pljevlja

Projekat ekološke rekonstrukcije je višegodišnji projekat, vrijedan 45 miliona eura, koji u krajnjem treba da obezbijedi punu usaglašenost emisija štetnih čestica iz elektrane sa evropskim propisima. Aktivnosti koje se odnose na realizaciju ovog projekta obuhvataju izgradnju sistema za odsumporavanje, denitrifikaciju, unapređenje rada elektrofilterskog postrojenja, izgradnju sistema za tretman otpadnih voda i rekonstrukciju unutrašnjeg sistema transporta pepela i šljake. Kroz realizaciju ovog projekta predviđeno je da sama TE Pljevlja bude toplotni izvor za grijanje grada Pljevalja.

Veoma važan projekat koji omogućava zdraviju životnu sredinu u Pljevljima je i već započeti projekat rekultivacije deponije Maljevac. Vrijednost ovog projekta je gotovo 11 miliona eura. Osim toga značajni su i ekonomski benefiti ovog projekta uzimajući u obzir da investiciju realizuje domaća kompanija.

HE Perućica i Piva

Rekonstrukcija i modernizacija velikih hidroelektrana jedan je od prioriternih projekata u investicionim planovima EPCGa. Posebno treba imati u vidu činjenicu da rekonstrukcijom i modernizacijom ovih elektrana EPCG stvara još bolje pretpostavke valorizacije potencijala koje znače mogućnost povećanja profita koji kompanija ostvaruje. Sa druge strane, investicije od oko 40 miliona eura doprinose generisanju dodatne vrijednosti i multiplikativnim efektima na sektor energetike, ali i ekonomije u cjelini. U HE Perućica biće uloženo nešto više od 30 miliona, a u HE Piva oko 9,5 miliona eura. Takođe, HE Perućica će u naredne četiri godine dobiti novi agregat vrijedan skoro 24 miliona eura.

Solarna elektrana

Ugovor za izgradnju jedne od najvećih solarnih elektrana u Evropi zaključen je između države i konzorcijuma kojeg čine EPCG, finski Fortum i jedan od najvećih EPC ugovarača u ovoj oblasti Sterling and Willson. Ugovorom je predviđena izgradnja solarne elektrane Briska gora snage 250 MW. Aktuelne izmjene PUP-a Ulcinj stvoriće pretpostavke za nesmetan početak izgradnje elektrane. Početak radova je planiran krajem ove godine, a ugovorom precizirano vrijeme izgradnje prve faze od 50 MW je 18 mjeseci. Vrijednost investicije 180 miliona eura, a učešće domaćih kompanija je 30 miliona.

VE Gvozd

Niz aktivnosti koje su do sada sprovedene pokazuju isplativost izgradnje vjetroelektrane Gvozd. U tom smislu EPCG je ušla u finalnu fazu pripreme projekta koja podrazumijeva pregovore sa finansijskim institucijama. Realizacija ovog projekta podrazumijeva izgradnju vjetroelektrane snage 50 MW, sa procijenjenim iznosom investicije od više od 60 miliona eura.

Završetak projektovanja i dobijanje građevinske dozvole predviđeni su do kraja 2020. godine, dok je početak radova na izgradnji elektrane predviđen za sljedeću godinu uz projektovano puštanje u rad u 2022. godini.

HE Komarnica

Višegodišnje aktivnosti na pripremi projekta izgradnje HE Komarnica su takođe u finalnoj fazi. U prethodnom periodu sprovedene su aktivnosti koje su omogućile izradu tehničkih rješenja koja će sa jedne strane obezbijediti prihvatljiv nivo uticaja na ekologiju, a sa druge strane ekonomsku i energetska održivost projekta.

Predviđenim rješenjima planirana je izrada hidroelektrane snage 171 MW i procijenjene vrijednosti od oko 272 miliona eura. S obzirom na prirodu ovakvih investicija realno je očekivati da će učešće domaćih kompanija biti u iznosu većem od 50 odsto investicije. Nakon očekivanog usvajanja DPP-a od strane Skupštine stvoriće se i prostorno-planski preduslov za početak naredne faze razvoja projekta koji će podrazumijevati tender za izbor najboljeg ponuđača za izradu glavnog projekta i izvođenje radova.

VE Brajići

Sprovedenje uspješnog kocepta, privlačenja investicija u nove proizvodne objekte, koji podrazumijeva davanje u zakup državnog zemljišta rezultirao je i ponudom za izgradnju vjetroelektrane snage 100,1 MW. Ponuda konzorcijuma predvođenom njemačkim WPD-om predviđa investiciju od oko 101 milion eura. Trenutno su u pregovori u finalnoj fazi i očekuje se skoro potpisivanje ugovora o zakupu državnog zemljišta.

Investicija predviđa i značajno učešće domaćih kompanija čime će njeni efekti biti značajniji za ekonomiju Crne Gore.

Kroz realizaciju projekta ekološke rekonstrukcije predviđeno je da sama TE Pljevlja bude toplotni izvor za grijanje grada Pljevalja. Ovo je veoma važan projekat koji omogućava zdraviju životnu sredinu u Pljevljima je i već započeti projekat rekultivacije deponije Maljevac.

Izvor: rtcg.me